

Fail (1)	Mefuller		zarf (4)	Fil (5)
	(2)	(3)		
— 1 —				
Öğretmen	kitabı	size	yarın (başka zaman değil)	
Öğretmen (1)	size (3)	kitabı (2)		
Kitabı (2)	öğretmen (1)	size (3)		
Kitabı (2)	size (3)	öğretmen (1)		
Size (3)	öğretmen (1)	kitabı (2)		
Size (3)	kitabı (2)	öğretmen (1)		
— 2 —				
Öğretmen	yarın	kitabı	size (başkasına değil)	
Öğretmen	kitabı	yarın		
Yarın	öğretmen	kitabı		
Yarın	kitabı	öğretmen		
Kitabı	öğretmen	yarın		
Kitabı	yarın	öğretmen		
— 3 —				
Öğretmen	yarın	size	kitabı (başka bir şey değil)	
Öğretmen	size	yarın		
Yarın	öğretmen	size		
Yarın	size	öğretmen		
Size	öğretmen	yarın		
Size	yarın	öğretmen		
— 4 —				
Yarın	kitabı	size	öğretmen (başka bir kimse değil)	
Yarın	size	kitabı		
Kitabı	yarın	size		
Kitabı	size	yarın		
Size	kitabı	yarın		
Size	yarın	kitabı		

G Ö N D E R E C E K

Çok hadi cümlelerdeki tümce «Proposition» lerde mefûller gibi yer değiştirebilir :

C ü m l e

F E R İ T O M C E L E R				Asli tümce
1	2	3		
Buraya geldiğimden beri kardeşimi bulmak için	kardeşimi bulmak için buraya geldiğimden beri	araştırmalar yaparak kardeşimi bulmak için		
	(2)			her tarafı dolagttım.
Buraya geldiğimden beri araştırmalar yaparak	araştırmalar yaparak buraya geldiğimden beri	kardeşimi bulmak için		
	(3)			
kardeşimi bulmak için araştırmalar yaparak	araştırmalar yaparak kardeşimi bulmak için	buraya geldiğimden beri		

Var mısn senizle iki parti oynayalım? Söyle kendilerine, var mıdır lar bu gece balığa çikalım; var mısınız yarın siziule bir maç yapalım? vs.

Var karşılığı olan yok kelimesi de (var olmamak, bir yerde bulunmamak) mânasiyle böyle kullanılır (ben bu işte goğam: istikbal zamanı mânasiyle:

Ben mi? otuzumda yokum; onlar dün evde gektular (= yoklardı), yokmuşlar (yoklarmış), yokken, yoklarsa, vs.

Yok mu kelimesi (var/ya, hani/ya ... var) mânasına bir yeri tarif ederek sağlık verirken kullanılır. Köşe başında yeni açılmış, mavi boyalı bir berber salonu yok mu, işte apartıman tam onun karşısında... (= ... hani/ya mavi boyalı bir berber salonu var; mavi boyalı bir berber salonu var ya).

Yok ise ye muadil olan yoksa kelimesi, (bulunmayorsa) gibi bir siyga rolünde ve mânasında: (evde kimse yoksa dönüp bize gelirsın) kullanıldığı gibi, bağlaç olarak başka mânalarla beraber (aksi takdirde) mânasiyle de kullanılır: Yaramazlık etme, yoksa bir daha seni gezmeğe götürmem.

790

22) chemin») (*

Bu benddeki (1, 4, 5) inci misallerde olanlar (var olmak, mevcut olmak), ikinci misalde olanı (bulunmak), üçüncü misalde olanı (bulunmamak, gıyap halinde olmak) mânasındadır.

791

8) varlık]). (*

Bu benddeki (olmak, olmamak) mastarları (var olmak, var olmamak) gibi bir mânada olup, var kelimesi hepsinde hazif ve takdir edilmiş olsa gerek..

794

35) (te bir) dir. (*

Çünkü ben başlı başına efkârı umumiye yerini tutuyorum.

795,

27) şekli idi. [1]

Bk. 1 — 1210 daki notlara.

Müellifin bu fikrine biz de katılıyoruz. Bizce de meselâ (kâç-sâ) gibi pimdî şart siygası rolünde görülen siyga, esasen (geçmeğe meyledici olan) mânasındaki kâç-sâ-r veya kâç-sâ-k sıfatının sonraları cümledeki mevsufsuz durumuyla (geçmeğe meyledici olarak veya olmakla) suretinde yeni bir rol (ulak rolü) almasından meydana gelmiş olacak; mk.: Çocuk bahçeden yorgun (= yorgun olarak) geldi.

Yine Mk. eski Orhun yazılarında:

IS 3:

✠ X ✠ Ç H : Ç A T T : J N D I Ç

M I D Ä M G Ä T G I Ç İ K A K Y U L A T
erişmedim geçikmiş (olmakla) okyanusa

IS 8:

:) 3 > 3 : R T N K : H Y H 3 : N T E T 9 ~ J >
 NUDUB KÜRÜT R.SR.B ÜR.GRIY LO
 milleti Türk var(ır)sa(n) yer(ler)e

H I ~ T A K Y N

NIS İÇİT LÖ
 sün ölücü

IS 3:

bar-sa.r: varmağa meyledici (olursan).

: J H T 9 : E T T : F H 6 ~ 3 : T I T ~ Y 3 > 3
 ATRİY GİRÖ İK.T.ÇN. R.SRI G.DNUB
 yere yüce de öyle olunca böyle

T I T I

RAS R İ
 erince

804 15) görünüyor [2]

Bu hal daha önce Orhun yazılarında da vardı: İS 9:

: J A J > 3 ~ ↓ D :) T H Y : * J Y > : Y J >
 AÇLOB KÖY N.PIRG. MULGO GULU
 ol(un)ca yok hastalanarak oğlum büyük

Belki *bolşa* > *bolça* (*s* > *ç* değişimiyle) Yklş. aynı değişimli *bolsun* > *bolzun* > *bolçun.*: *budun bolçun teyin* = Millet olsun diye. («İE.»):

805 10) cevap (3) [15 ve 16 satırlar arasına].

Buradaki "cevap" kelimesi «karşılık» mânasiyledir.

808 35) s. 96). (*)

Fiil köklerine katılan - *üp* eki, fiile - *miş* eki mânasiyle katılıp onu mazi zamanlı bir sıfat yapıyordu ki *satıp mән* = satmışım, *gelüp dūr* = gelmiştir gibi, cümlelerde haber rolünde bulunarak âdeta gübudi mazi mânalı bir fiil vücuda getirmişti. Ancak buna mevsufiyle beraber bir sıfat (terkibi) halinde rastlıyamadık. Belki: *al(.)p er* = (almış, feth etmiş «fatih» adam.

810 31) mezar (**, gömmek (**

kūr-kā-māk (=gürlemek, mezare girmek); mk. *kūr* > *kül* (*r* > *l* değişimli) *kül-i-māk* D. L. T. III, 203) = gömmek. Yklş. ar. (*ka*) *mak* / (D. L. T. I. 352) = arkasına düşmek, aramak.

Bu misallerdeki *gerek* kelimeleri ve daha bu durumda olanlar, hep (gereğinde, lüzumunda ve zorunda) mânasiyle olup, bunların yerine kullanılmış bulunuyor.

37) müellif) (*)

(kelimesiyle başlayıp *idi* kelimesiyle biten ibarenin yerine şu yazılar gelecek):

Aslında yine *olmak* mastarı var; fakat burada *bazif* ve takdir edilmiş durumda görünüyor. 812 inci sahife başındaki (çünkü topraktır kişinin aslı, pes alçak gerek) misalinde de (alçak) kelmesinden sonra *olmak* mastarı *bazif* ve takdir halindedir.

Bir de (ihtar 2) de: Osmanlıca'da *gerek* kelimesinin faili olarak şart siygası yerine *mastar* da kullanılırdı, deniliyor, ve (o vakit gasledip namaz kılmak gerek) misali veriliyor; böylece *kılmak* mastarının, /kıl- sa gerek/teki şart siygası olan *kılsa* yerine getirilmiş olacağı anlatılmak isteniyor. Bize kalırsa bundaki şart siygası /kılsta gerektir/ yerindedir ki, hâlâ bu durumdaki emir siygasının bir izafetli *mastar* şekli olan *kılması* yerinde kullanılanları Rumeli ağzında yaşıyor: (Hasan artık büyüdü böyle şeyleri «bilsin lâzım») yani (bilmesi gerek)... Şu halde (...se gerek) suretinde görülen böyle şart siygalarının aslı bu izafetli *mastar* şekilleri olmaları mümkündür.

Kaldı ki esasen *gaibe* emir siygası, evvelce de söylediğimiz üzere, meselâ *kılsa* gibi bir dilek siygasının üçüncü şahsına, *gaip* zamiri olan eski *ol* un bir çeşidi *on* kelimesinin katılmasıyla (*kıls-an + > kılsa + on*) mürrekkep şeklini almış görünüyor. (*on* zamiri, lehçemizde *onlar*, *on/ea*, *on/dan*, *on/suz* vs. de yaşamaktadır.) Zaten emir siygası da mâna itibariyle bir talep siygasından ibarettir. Demek ki zamirler bir taraftan *kalsa* (.) suretini, bir taraftan dilek siygasının üçüncü şahsını verdiği gibi bir taraftan da zamirli *kalsa + (on)* sureti, emir siygasının üçüncü şahsını teşkil etmiş bulunuyor diye düşünüyoruz. Bk. 816 inci sahifede [1] numaralı notumuza.

6) *kısmen* (*)

Müellifin ifadesine göre (*gerek* kelimesinin faili «supin» denilen bir fiil siygası olabilir, *mastar* olamaz; bu misalde görüldüğü üzere, *mastar*ın fail rolünde bulunması onun, vaktiyle bir fiil siygası olmasındandır. Şu halde *mastarı gerek* kelimesinin faili olarak görmek, *kısmen* doğrudur.)

Bize kalırsa *gerek* kelimesinin faili hep *mastardır*. Bu *mastar* ya söylenik «énoncé» veya gizlenik «ellyptique» olabilir. Hattâ müellifin fail diye itimat ederek getirdiği misalde de *kılgaı* (=kılmak üzere) suretindeki fiil siygası fail değildir; kendisinden sonra aslında var olduğu halde söylenmeyip gizlenik bırakılan *olmak* mastarı faildir. Nasıl ki daha aşağıda verilen /n'ât - gü gârâk/ (= ne etmek

gerek) cümlesindeki *n'âtgû* kelimesi de, fail rolünde bir mastardır. *kı-l-gal*; fiil siygasına gelince, bu esasen bir sıfat olup *kı-l-ga(x)-lı* (= kılmaklı = kılmak niyetinde veya kılmak üzere olan) mânasında ve lehçemizdeki *kı-l-ma-lı* suretinde bir teşekkül görünüyor (Ykış. misallerdeki *alçak gerek, mestüre gerek* gibi mastarları bazif ve takdir edilmiş sıfatları).

18) *g'erek* (***)

Bu da yukarıki misal gibidir; bunda yalnız *-dır ki* kelimesi gizlenik (bazifli) dir.

19) s. 96 [1]

(D. L. T, III, 156): *çu* (çü) edatı müspet ve menfi emir sıgalarının sonuna o emirleri pekiştirme (tekit) roliyle getirilir: *kel-çü* = gelsen/e, *varma-çu* = varmasan/a,, gitmesen/e... bu edatlar yalnız muhataba emir siygasında kullanılır.

17) *İhtar* [1]

olsa olsa versen versen, okusam okusam gibi aynı kökten olan şart siygasının her hangi bir şahıs tekrarlı halleriyle, bir gayin değeri ve miktarı kastedilen cümlelerde (en çok, en büyük = âzamî ve en son «nihayetün nihaye = tout au plus») mânalarına gelir.

Bu ev *olsa olsa* yedi sekiz bin lira eder; onlara yardım için *versen versen* elli lira verirsin; bir saat içinde *okusam okusam* kırk elli sahife okuyabilirim. vs.

Gaip şahısla tekrarlı kullanılan şart siygaları yerine yine gaip şahıslı tekrarlı emir siygaları da aynı mâna ile kullanılabilir:

Bu arsanın arşını *olsun olsun* yedi lira olsun; bu kitap *etsin etsin* beş lira etsin, gibi. (Görülüyor ki buradaki emir siygaları da dilek şart siygaları yerindedir. (Bk. 811 sahifede [1] numarada verdiğimiz notlara.)

23) *ediyordu*. [2]

Bilhassa İran eserlerinden tercümeler yaparken (meselâ, bk. Kâ-bûs Nâme tercümesi, Mercüme Ahmed).

28) *olmuştur*. [3]

Şu da var ki, Farsça'nın asırlarca evvel açtığı ve zamanla derinleş-tirdiği geniş yol olmasaydı, bu tesir bu derece olmazdı; yani demek istiyoruz ki, Fransızca'nın sonradan gelip katılan tesiri Farsça'nı hemen aynı mahiyette olan eski tesirleri üzerine taze bir ağı getirmiş olmaktan ibarettir. Bk. § 1248.

19) *daima* (*)

Daima değil; çünkü bunların içinde belirtkeni başta olanlar da var.

30) *sıfatıdır*

Bu cümle (sahib-i makale dört senedenberi İttihad ve Terakki'nin hiçbir şey yapamadığı «meselesi» ne nakl-i kelâm ediyor ki onu « meseleyi» ehemiyetine göre ayrı bir makalede tetkik edeceğiz) veya

(sahib-i mekale dört seneden beri İttihad ve Terakki'nin - ehemmiyetine göre ayrı bir mekale de tetkik edeceğimiz - hiçbir şey yapamadığı «me-selesi» ne nakl-i kelâm ediyor) yerindedir. Bu iki çeşit cümlede «mesele» kelimesi fer'i cümle fiili olan «tetkik edeceğiz» ve «tetkik edeceğimiz» siygalatının mefulidir: Tetkik edeceğimiz mesele = (bir) mesele ki onu (o meseleyi) tetkik edeceğiz.

821

32) meful *)

Müellif kendi dilinde alâmeti olmayan meful hakkında kullandıkları tabiri Türkçe'nin *güz-mek bil-ir mi-sin* cümlesindeki *güz-mek* (.) (*yani güzmeğ-i*) için de kullanıyor.

s. 845 not 2 başında:

Evelce de bir az bahsettiğimiz üzere, fiil köküne -y) *up* katılarak yapılan bu kelimenin aslında -ikle yapılanlar gibi ve belki onların bir çeşidi olarak meselâ (gel-ik, gel-ip = gelen, gelmiş) manasında bir sıfat olduğu görünüyor.

BAKHTIAR NÂMEH tercümesinden (AR. L. DAV. Gram, türke s. 177).
NIDAD KILDA İHAD RİB NUSGAB BÂLKROK İNUTAĞ İDRÂ'RAB
Dadıñ adı da bir füsûnkâr güzel olan karısı var idi
(büyüleyici)

(s. 179).

İDRÖK MİK RİB BELKRÖK ZİK ZAMAN RULIK İDRÂ'
gördü ki bir güzel (olan) kız namaz kılar idi
(s. 178).

(Bütün bu transkripsiyon harfleriyle tertiplenmiş misallerde metindeki arap harfli kelimelerde olduğu gibi harfler sağdan sola olmak üzere sıralanmıştır).

Bu-y)up eki de mürekkep olup esas, ekin (b, p) den ibaret bulunduğu anlaşılıyor:

KİLÂM AGNAS DÂMIT'İ PULIK ÂDVÂ PUG/YOĞ İDRAB
padişah sana itimad kılarak evde bırakıp gitti
Bu-gu.p ekindeki g, kendinden evvel gelen fiil kökünün son harfi vokal olduğu zaman iki vokal arasında kalmış olacağından, lehçemizde -y ye çevrilmiş görünüyor: söyle- (g>y)üp. Bu eski lehçelerde ise bu durumda gu hecesi birden düşüyor. *körk. le-p* gibi.

Eski ve yeni lehçelerde sonu vukalli olmayanlarda sadece g düşer. *al/ıp, gör/üp* gibi.

Bu-g)up >(y)up ek vokalinin yuvarlak oluşu kendinden evvelki -gu, -gü hecesinin daima bu yuvarlak şekilde olmasından ileri gelmiş görünüyor.

833

11) § 701) (*)

Bunun boğazlısı düşmüş şekli, lehçemizde ancak intihaiyye siygası dediğimiz ulakta kalmış görünüyor: Ben geleu/e (= benim gelme-me) kadar sen çocuğun yanında kal.

837

6) *istifhamlı* (*)

Evelce de söylediğimiz gibi, buna bu tâbiri vermek doğru değildir. Çünkü böylelerinin yerine göre bildirdikleri 1. ibham (belirsizlik), 2.

istifham (soru), 3. şümül ve istigrak (yaygınlık ve kaplam) manaları içinde istifham yalnız bir tanesidir; ve esasen buradaki o da değil, sadece ibham manasıdır.

838

40) ihtar). (2)

Bu cümlelerde asli fiillerin faili olan *-mak* lı mastarlar, o mastarların ayrı faili olan / *kişi, mevcudat, medeniyet, isti'dad-ı terakkî* / isimleriyle birer izafet terkibi vücade getirirler ki, bu takdirde o mastarlar (*bilmesi, ne olması, mûdat olması, meydana çıkamaması*) yerindedir.

843

27) *dar-up* (1): [1] numaralı haşiyeler yerine:

Bu tekrarlı kelimeler, *durmak* mastarının *kalkmak* mânasıyla kullanılmış olup, *kalkıp kalkıp* (yâni: def'alarla kalkışıp) yerindedir. Bu bakımdan kullanış yüzünden değil, mânası yüzünden bir hususiliği olabilir.

845

44) gerek.

Bunun *yadır-ga-mak, estr-ge-mek* gibi mastarlarda görülen *-ga, -ge* neviaden bir ekle *verib. (g)î -mek* (yâni vermiş durumda olmak) suretinde teşekkül etmiş olması mümkündür (bk. aşağıdaki notlarımızı).

847

32) 86 V°] [2]

aluban, gelüben siygaları *alub-an, gelüb-en* suretinde teşekkül etmiş ise bunlardaki *-an, -en* ekleri ya bir uzantıdan ibarettir (lehçemizdeki meselâ *bilerek-ten* kelimesindeki *ten* gibi), veya *gaz-ın, dönüş-ün* gibi teşekküllerdeki (zarf, hal, âlet, vasıta) gibi bir takım mânalar veren *-in, -in -un -ün* eklerinin *-an -en* li çeşididir. (Arapçanın meselâ *vazih-an, esas-en* kelimelerindeki tenvinli ekleri gibi ki, bunların *-in* lileri de oluyor: *bi-hakk-in, li-sebeb-in* gibi). Eğer bunlar aslen /*gelüb-(g)en, alub-(g)an*/ gibi bir teşekkül olup sonraları bogazlıları düşmüş bir hâle gelmişse (almış olan, gelmiş olan) gibi mânalarla cümle içinde her sıfat gibi hâliye mânasını dolayısıyla almış demektir; (fakat bu teşekkül görülmemiş bir şey olacağı için bizce uzaktır)

40) gerektir. (**

(Kitabı Dede Korkud) da imlâsı *یشور تدوردم* suretinde olup, müellif bunu (geceden bir kuzu pişirttirdim) mânasıyla fransızca'ya çeviriyor. Halbuki bu mânaya uygun olması için fiilin /*یشور تدوردم*/ olması iktiza eder ki, hakikatte de bu böyle olmak gerektir; ve besbelli bu Arap harfli eseri istinsah eden kimse /i/noktaları yerine aynı harf bünyesi altına bir nokta koyarak (ı)şeklini vermekle (t)yi (b)ye çevirmiştir. Yoksa /*piş-ir-üb dur-aum*/ olsa mânası vak'anın cereyan tarzına uygun gelmez.

(قران ایدو: اغول چوبان قارم آچ در هیچ آننک وارمیدر یک دیدی. چوبان ایدو
بی انام قران کیچهدن بر قوزی یشور تدوردم کل بو آچاچ دیدده اینه نوم ییلم دیدی -
ایندلر چوبان طفرجینی چاردی ییدیلر.)

(Kazan eydür: Oğul çoban karnum şç dur hiç nesneü var mu dur yimege, didi. Çoban eydür: beli, agam Kazan, giceden bir kızu pişürt-dürdüm gel bu ağaç dibinde inelüm yiyolüm didi. indiler çoban tagar-cuğı çıkardı yidiler).

İbaresine göre, acıkan bir adama muzari şeklinde istikbale matuf bir zamanda (kuzu bişürübdürürüm) yani (pişiririm) gibi bir sözünde yeri olamaz. Kuzu giceden (mazide) pişmiş hazır olacak ki, hemen oturup yemiş olmaları da bunu gösteriyor. Fransızca tercümesi de tam buna göre olup yanlış değildir.

Kaldı ki bu siyga ötekiler biçiminde teşkil edilmiş olmadığına göre, evvelce geçen misaller sırasına girmemek gerektir.

848

17) l'ancre». 2)

Bu *-mekleli* siyga, her zaman bu mânada kullanılmaz; onun şöyle mânaları var.

1. *ada-makla* (adamak suretiyle) mal tükenmez; ateş *de-mekle* (demek suretiyle) ağız yanmaz;
2. Tembel tembel *oturmaqla* (oturmak sebebiyle) vücut *agırlaşır*.
3. *bil-me-mekle* (bilmemek ve: bağlaç rolünde) bilmek bir olur mu: gibi.

852

22) 129). (*

Bu misalin de şahitliğine dayanarak denilebilir ki bu siyga müellifin dediği üzere hâliye *-y)e* veya *-y)i* ekine, üstünlük (tafdil) eki olan *-rak*, *-rek* katılmakla yapılmış olmayıp, asıl *-y)ip* siygasına bunların katılmasıyla yapılmıştır; ve bunlardaki *p*, sonradan düşmüş olabilir: *bilüp)-rek* = en çok bilmiş (olarak); kaldı ki *-y)e* veya *y)i* ekinin esasen *p* si düşmüş *-y)ip*, *-y)üp* ekinden ibaret olması da pek mümkündür. (Bk. M. Smirnof s. 856, haşiye 2).

855

36) bulunuyor. [2]

Bizce bütün bütün öyle değil. Çünkü hazır biçilmiş olanlar dışında iki ayrı mastardan (hattâ aralarında başka kelimeler girip onları birbirinden ayırmak suretiyle) yapılmış siygalar, vaktiyle az olmakla beraber şimdi yeni baştan kullanılmaktadır:

Deniz geriledikçe bizler ilerliyorduk..

O kaç/a, biz yaklaş/a, biz yürüy/e, o gid/e

Bıraktık dünya değer ülkeleri geride..

FARUK NAFİZ— AKIN

Nesirde de bu böyle olabiliyor. (Eski Osmanlıca'da olduğu gibi. Bk. s. 861, ihtar 3).

4) 1324).

Aynı bendin sonuna ait haşiyemize bakınız.

12) görülebilir (**

Bugünkü İstanbul dilinde kullanılan sadece -g)e lisidir./üst-ün kör-ü/ (= üstten, satıhtan görerek); götür-ü (toptan götürmek suretiyle) gibi tabirlerde gördüklerimiz ise eski dilin kalıntılarıdır.

36) Rumeli'de (*

İsim olarak kullanılan bu fiil kökleri de onların aslından isim olduklarına şahadet eder.

Bu sözni işitüb berça vücudum titr-e başla-dı. Gr. Türko), ART. LUM. DAVIDS (s. 179).

Evelki haşiyelerimizde söylediğimiz üzere hâlâ Anadolu'nun garp illerindeki bazı yerlerde böyle kullanıldığı işidilmektedir. (bu sözü işidince bütün vücudum titre-meğe başladı.)

32) nisbet-i-gâ (*

Arap harflisindeki *gâ* ya bakarak bu heceyi *ga* okumamalı, fikrimizce bu *gâ*, *e* ile ince okunan *gâ* nin ön damaklısıdır.

25) olacak. *

Çünkü /Baba eski/ kelimesi bir sıfat terkibi değildir, sıfat terkibi olmak için *eski baba* olması lâzımdı: Eski kelimesi *es(i)k-i* suretinde bir kelime olsa gerek: *s* ıslıklı konsonu alt yanındaki *i* vokalinin düşürmekle *eski* şekli meydana gelmiş oluyor, Şu halde *baba eski* (=baba esiki) = baba vadisi, baba münhat arazisi) suretinde bir izafet terkibi demektir. *esik* (= aşağı, batık, çukur, münhat vadi).. Yklş. Aynı mânada *esnek*, *eslenti*, ve *eşik*.

Bu terkibi de eski münşilerimiz öz Türkçe olduğu için kaba saydıklarından (onu bu halinden kurtarıp kibarlaştırmak maksadıyla böyle yapmışlardır: eski erzak pusulalarında (ekmek) yerine *nani aziz*, (zeytinyağı) yerine *ruganı zeyt*, (sadeyağı) yerine *ruganı sade*, (ingiliz pirinci) yerine *erzi ingiliz*, (pilavlık pirinc) yerine *erzi pilavlık*, (koyun eti) yerine *küştü ganem*, (kuzu eti) yerine *küştü kazu*, (sığır eti) yerine *küştü bakar*, (kırmızı biber) yerine *buberi ahmer*, (çamaşır odunu) yerine *hatabı çamaşır* gibi kendimizden olanlar hep böyle hakir görülmüştür, yazık). Yine meselâ (küçük çekmece yerinde «Çekmececi sağır» de olduğu gibi) sıfat terkibi zannıyla (eski baba) mânasında (babay-i atik) kılıfına sokmuşlar.. Hele bunun (babay-i atik) ten tekrar Türkçeye çevrilirken sözde tashih edilip kaideye uydurulmak istenilen (eski baba) şekli, bildiğimiz kasabaun yoni ismi olursa asıl vasfındaki mâna ve sebep kayb olacağından çok yanlış ve gülünç bir şey olur.

30) miel». (**

Sadece *deme* menfi emir (=nehiy) siygâsı, söylenilen bir söze şaşıldığını, verilen bir haberden teessür, dehşet veya nefret duyuldu-